

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2017. szeptember 28-ai ülésére

Tárgy: A Tótkomlói Általános Művelődési Központ kérelme a gyűjtemények szakfelügyeleti vizsgálatával kapcsolatban

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztálya (a továbbiakban: Főosztály) 2016. augusztus 22-én elvégezte a Szlovák Néprajzi Ház, a Szlovák Tájház, valamint a Szlovák Néprajzi Gyűjtemény szakfelügyeleti vizsgálatát.

A szakfelügyeleti vizsgálat eredményéről készült jelentést 2017. augusztus 4. napján küldte meg a Főosztály Tótkomlós Város Önkormányzata részére.

A jelentést a Polgármesteri Hivatal Igazgatási osztálya továbbította a Tótkomlói Általános Művelődési Központ intézményvezetője, Kovácsné Halász Éva (a továbbiakban: intézményvezető asszony) részére.

A jelentéssel kapcsolatos észrevételeket, valamint a szakfelügyelő megállapításaira vonatkozó intézkedési tervet 2017. szeptember 15. napig kellett benyújtani a Főosztály felé.

Az intézményvezető asszony az intézkedési tervet elkészítette és határidőben megküldte azt a Főosztály részére.

A szakfelügyeleti vizsgálat több hiányosságot tárt fel a gyűjtemények kapcsán, mely hiányosságok egy részét az intézmény saját erőforrásaiból pótolni tudja, azonban mint azt az intézményvezető asszony a kérelmében jelezte, az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy szükséges az intézményben alkalmazni **1 fő teljes munkaidős közművelődési szakembert, lehetőleg szakirányú néprajzos muzeológus végzettséggel**. Ezen előírást az intézmény jelenlegi költségvetéséből nem tudja biztosítani, viszont a jelentés szerint az előírás teljesítése feltétele mind a három gyűjtemény vonatkozásában a működési engedélyek megtartásának.

Az intézményvezető asszony kéri a Képviselő-testületet, hogy a fenti probléma megoldása érdekében döntsön az 1 fő teljes munkaidős közművelődési szakember alkalmazásáról, illetve a munkabér fedezetének a biztosításáról.

Tájékoztatam a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Tótkomlói Általános Művelődési Központ részére a Képviselő-testület a 2016. évi költségvetési évben egy plusz státusz létesítését tette lehetővé pedagógiai asszisztens munkakör betöltésére, a 2017. évi

költségvetési évben 2017. április 1. napjától további egy plusz státusz létesítését tette lehetővé könyvtáros munkakör betöltésére.

A Főosztály megállapította továbbá a **Szlovák Tájház tekintetében, hogy szükséges a nevének módosítása** oly módon, hogy a muzeális intézmény elnevezése más muzeális intézmény elnevezésétől egyértelműen különbözzön.

A feladatot a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendelet 20. § (1) bekezdésére hivatkozva állapította meg a Főosztály, amely így szól:

„20. § (1) A muzeális intézmény elnevezésének más muzeális intézmény elnevezésétől egyértelműen különböznie kell. A muzeális intézmény elnevezése nem lehet megtévesztő, nem kelthet az intézményre, annak tevékenységére vonatkozó hamis látszatot.”

A Főosztály jelentésében javasolja a **Tótkomlói Szlovák Tájház** elnevezés használatát.

A muzeális intézmény elnevezésének módosításához a törzskönyvi kivonatot és az alapító okiratot is módosítani szükséges.

Továbbá megfontolandó a többi gyűjtemény tekintetében is az elnevezés megváltoztatása, mellyel más település hasonló muzeális intézményeitől egyértelműen elkülönülő nevet lehetne adni a Szlovák Néprajzi Háznak, valamint a Szlovák Néprajzi Gyűjteménynek is.

Javaslom, hogy a névmódosításra az Oktatási és Kulturális Bizottság tegyen javaslatot a 2017. október havi soros Képviselő-testületi ülésen, mely időpontig a Polgármesteri Hivatal előkészíti a törzskönyvi kivonat és az alapító okirat módosításával kapcsolatos előterjesztést.

Az előterjesztés mellékletét képezi a Szlovák Néprajzi Ház, a Szlovák Tájház, valamint a Szlovák Néprajzi Gyűjtemény szakfelügyeleti dokumentációja, a Főosztály részére megküldött intézkedési terv, valamint az intézményvezető asszony kérelme.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését!

1. HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Tótkomlói Általános Művelődési Központ vonatkozásában az 1 fő teljes munkaidős státusz létesítésének a kérdését a Tótkomlós Város Önkormányzata 2018. évi költségvetése tárgyalásakor tűzi napirendjére.

Felelős: dr. Garay Rita, polgármester
Határidő: azonnal

2. HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendelet 20. § (1) bekezdésére hivatkozva felkéri az Oktatási és Kulturális Bizottságot, hogy a 2017. október havi soros Képviselő-testületi ülésen tegyen javaslatot a Szlovák Néprajzi Ház, a Szlovák Tájház, valamint a Szlovák Néprajzi Gyűjtemény névmódosítására, figyelembe véve, hogy a muzeális intézmények elnevezésének egyértelműen különbözniük kell más muzeális intézmények elnevezésétől.

Továbbá felkéri a Jegyzőt, hogy a gyűjtemények névmódosítása kapcsán a 2017. október havi soros Képviselő-testületi ülésre készítse elő a törzskönyvi kivonat és az alapító okirat módosításával kapcsolatos előterjesztést.

Felelős: dr. Garay Rita, polgármester
Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2017. szeptember 21.

dr. Garay Rita
polgármester

Az előterjesztést készítette: Deák-Fogarasiné Borsányi Csilla ügyintéző
Az előterjesztést látta: Stübéné dr. Borsodi Olga, aljegyző

Tótkomlói Általános Művelődési Központ
5940 Tótkomlós, Erzsébet u. 2/a
Tel.: 68/462-976, 30/944-9110 ;

email: totkomloskonyvtar@gmail.com, termeszhaza@gmail.com

Téma:	183-16
Iktatva:	2017
Melléklet:	Üg. 183-16

Kvasznovszkyné Szilasi-Horváth Krisztina
részére

Tárgy: kérelem a gyűjtemények
szakfelügyeleti vizsgálatával
kapcsolatban

Polgármesteri Hivatal
5940 Tótkomlós
Fő u. 1.

IKTSZ: THM-40/2017

Tisztelt Jegyző Asszony!

Hivatkozva a 37218-3/2017/KOZGYUJT iktatószámú, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztály által megfogalmazott észrevételekkel kapcsolatban a következő kéréssel fordulok Önhöz.

A muzeális intézményeink működési engedélyének megtartásához biztosítani kell a folyamatos nyitva tartás (2/2010 OKM rendelet) minimum követelményét, azaz április 1 – október 31. közötti időszakban heti három alkalommal (egy nap hétvége) napi minimum 4 órás időtartamban kell nyitva lenni a gyűjteményeknek.

Ezt a feltételt jelen állapotban biztosítani tudjuk és kijelöltünk a nyitva tartásra három alkalmat, a feladatot kulturális közfoglalkoztatott látja el.

Az ellenőrzés során a következő feltétel, aminek meg kell felelnünk, hogy legyen 1 teljes munkaidős közművelődési szakember lehetőleg szakirányú néprajzos muzeológus, aki ezt a feladatot ellátja. Ennek a feltételnek most nem felel meg intézményünk.

Ezért kérem a Jegyző Asszonyt, hogy ezt a Képviselő-testület felé jelezze, hogy döntés szülessen a problémával kapcsolatban.

Tótkomlós, 2017. szeptember 13.

Együttműködését megköszönve, üdvözléssel:

Kovácsné Halász Éva
intézményvezető

**Tárgyhivatalos visszajelzés a szakértői
vizsgálat során megállapított hiányosságokra**

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
Dr. Vigh Annamária
főosztályvezető részére

IKTSZ-THM - 40/2017.

Budapest
Szalay u. 10-14.
1055

Tisztelt Főosztályvezető Asszony!

Az ellenőrzött intézmény vezetőjeként, a Jegyző asszonytól megkapott anyag alapján, hivatkozva a 37218-3/2017/KOZGYUJT iktatószámú levelében foglaltakra, a Szlovák Néprajzi Ház, Szlovák Tájház, Szlovák Néprajzi Gyűjteményben lezajlott szakértői vizsgálat során felmerült és megfogalmazott hiányosságokra és a működéssel kapcsolatos észrevételekre a következő intézkedéseket hoztuk:

A működési engedély megtartásához szükséges feladatok:

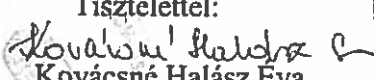
1. A 2/2010. OKM rendelet szerint biztosítani kell a muzeális intézményekben a minimum követelményeknek megfelelően a nyitva tartást: április 1 – október 31. közötti időszakban heti három alkalommal, melyből legalább egyik nap hétfővégre esik, és napi minimum 4 óras időtartamban.
Intézkedés: A gyűjtemények heti három alkalommal: csütörtök, péntek, szombat napokon, 10.00 – 14.00 között vannak nyitva 2017. szeptember 15-től.
2. A látogatókat megillető kedvezményeket alkalmazni kell a kiállítóhelyen, amit a 194/2000. (XI. 24.) korm. rendelet szabályoz.
Intézkedés: A kedvezményes belépőjegyek bevezetése megtörtént 2017. szeptember 15-től.
3. Személyzeti helyzet: a zavartalan működés feltétele egy teljes munkaidős közművelődési szakember, lehetőleg szakirányú néprajzos muzeológus végzettséggel.
Intézkedés: ez az intézményben nem biztosított, ezért a Képviselő-testület elé terjesztjük a létszámgény kérdését, hogy a következő évben megoldás születhessen.
4. Nyilvántartási feladatok: A hiányként megjelölt gyarapodási napló beszerzésre került.
5. Az intézmény neve: a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendelt 20. § (1) bekezdése alapján a muzeális intézmények elnevezésének más muzeális intézménytől egyértelműen különböznie kell.
Intézkedés: Az intézményegységek névváltozásáról a Képviselő-testület dönt, a változtatás igényét a következő testületi ülésre előterjesztjük.

A szakfelügyeleti vizsgálat további javaslatokat is tett a működéssel kapcsolatban, ezekkel kapcsolatban is megtettük a lépéseket.

1. Műtárgyvédelmi feladatok –és épület karbantartási feladatok: a 2018. évi költségvetés terhére állagvédelem illetve restaurálási költségek betervezésre kerülnek.
2. Közművelődési –és múzeumpedagógiai programok: A következő évre szakemberek segítségével kidolgozzuk a múzeumpedagógiai programkínálatunkat és a közművelődési programokat is átgondoljuk.
3. Kommunikáció: a gyűjteményekről már folyamatban van szóróanyag nyomtatott formában való megjelenése. Az online felületen, az intézmény honlapján való megjelenésnek és folyamatos frissítésének is kijelöltük a felelős munkatársát.

Köszönjük a segítő javaslattevételeket és észrevételeiket!

Tótkomlós, 2017. szeptember 13.

Tisztelettel:

Kovácsné Halász Éva
intézményvezető

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
KÖZGYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY

Tótkomlós Város Polgármesteri Hivatala		
Szám: 179-14/2017.		
Iktatva: 2017 AUG 04.		
Melléklet:	Ügyintéző:	Szombat:

Iktatószám: 37218³/2017/KOZGYUJT

Ügyintéző: Varga Noémi
Tel: + 36 (1) 795 4541
Melléklet: 3 db

Kvasznovszkyné Szilasi Horváth Krisztina részére
jegyző

Tótkomlós Város Önkormányzata
Tótkomlós
Fő út 1.
5940

Tárgy: Szlovák Néprajzi Ház, Szlovák Tájház, Szlovák Néprajzi Gyűjtemény – szakfelügyeleti vizsgálat

Tisztelt Jegyző Asszony!

A muzeális intézmények szakfelügyeletéről szóló 3/2009. (II. 18.) OKM rendelet alapján mellékelten küldöm a tárgybeli muzeális intézmények szakfelügyeleti vizsgálatáról készült jelentéseket. A szakfelügyelő jelentése alapján a Szlovák Tájház, valamint a Szlovák Néprajzi Gyűjtemény működési engedélye egy-egy ponton módosításra szorul.

Kérem, hogy a jelentéssel kapcsolatos észrevételeit, valamint a szakfelügyelő megállapításaira vonatkozó intézkedési terveket 2017. szeptember 15-ig szíveskedjen megküldeni részemre. Kiemelten fontosnak tartom a személyi ellátottság javításának vizsgálatát és a lehetőség szerinti intézkedések megtételét.

Kérem, hogy a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendeletben foglaltak szerint ugyanezen időpontig szíveskedjenek kezdeményezni a működési engedélyek módosítását az EMMI ügyfélszolgálati portáljáról letölthető űrlap benyújtásával.

Kérdései esetén kérem, szíveskedjen felvenni a kapcsolatot ügyintézőnkkel a fenti elérhetőségen, aki segítő tanácsokkal áll rendelkezésére. Közreműködését előre is köszönöm.

Budapest, 2017. július 31.

Üdvözlettel:

TÓTKOMLÓS VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	
Érkezett: 2017 AUG 04.	Szombat:

Dr. Vigh Annamária
főosztályvezető

07 215/2017 / 1007

Szempontok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

I. A vizsgálat alapadatai

A vizsgálat időpontja: 2016. augusztus 22.
A vizsgált intézmény: Szlovák Néprajzi Ház
A vizsgálaton résztvevők: Laukó Éva kulturális közfoglalkoztatott, Baginé Szincsek Ilona
közművelődési szakember, a gyűjtemény felelőse és Dr. Szonda István szakfelügyelő
A vizsgálat célja: Működési engedély felülvizsgálata.
A jelentés kelte: 2016. szeptember 14.

II. Általános adatok

1. Működési engedély

	Működési engedélyben foglalt adatok
Működési engedély száma, kiadás éve	MK/7560/2012 2012.02.08.
A muzeális intézmény neve	Szlovák Néprajzi Ház
A muzeális intézmény székhelye	5940 Tótkomlós, Szép u. 5.
A muzeális intézmény alapításának éve	1994
A muzeális intézmény szakmai besorolása	Közérdekű muzeális kiállítóhely
A muzeális intézmény állandó kiállításának témája	Néprajz: szlovák népi kultúra néprajzi kiállítása, valamint Szokolay Sándor emlékszoba
A kulturális javak tulajdonosa	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.
A muzeális intézmény fenntartója	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.

2. Egyéb adatok:

- Telefon, fax, e-mail: 06-30-944-9110; termeszhaza@gmail.com
- Vezető: Kovácsné Halász Éva
- Kapcsolattartó személy: Baginé Szincsek Ilona

3. Alapító okirat:

- A kiállítóhelyet működtető Tótkomlói Általános Művelődési Központ alapító okiratában telephelyként szerepel a Szlovák Néprajzi Ház. A kormányzati funkciók felsorolásánál a múzeumi kiállítási és gyűjteményi, valamint a múzeumi közművelődési és közönségkapcsolati tevékenységek vonatkoznak a ház működtetésére. (Alapító Okirat és annak módosított változata mellékelve.)

4. SZMSZ, munkaköri leírások:

Szempontok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- Az intézmény SZMSZ-ében külön szervezeti egységként szerepelnek a muzeális kiállítóhelyek.
 - A szervezeti egység felelőse közművelődési szakember, muzeális területhez kapcsolódó szakember (muzeológus, múzeumpedagógus) jelenleg nincs az intézménynél.
- 5. Statisztikai adatközlési kötelezettségek teljesítése:**
- A gyűjtemény eleget tesz a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségének.
- 6. Az épület**
- Tulajdoni viszonyai: Az épület tulajdonosa Tótkomlós Város Önkormányzata.
 - Állaga, infrastrukturális ellátottsága: Az épületet 2016-ban, a Kubinyi Ágoston Programban nyert 1,5 millió forint támogatásból újítják fel. Ennek köszönhetően a kapu, a kerítés és az ablakok korhű javítása, valamint az épület meszelése történik meg az év végéig. Az épületben vezetékes víz, villany és fűtés van. A kiállítóhely szilárd burkolatú út mellett helyezkedik el. A mosdó a mai kor igényeinek megfelelő, a WC vízóblítéssal, de nem akadálymentesített.
 - Méretetek, alapterületek, beosztás:
Tiszta szoba: $5,30 \text{ m} \times 6,30 \text{ m} = 33,39 \text{ m}^2$
Konyha: $5,30 \text{ m} \times 3,80 \text{ m} = 20,14 \text{ m}^2$
Szokolay Sándor emlékszoba: $5,30 \text{ m} \times 6 \text{ m} = 31,8 \text{ m}^2$
Mosdó: $2,2 \text{ m} \times 2,3 \text{ m} = 5,06 \text{ m}^2$
Raktár: $5,3 \text{ m} \times 2,7 \text{ m} = 14,31 \text{ m}^2$
- 7. Gazdálkodási adatok 2015-ben**
- Bevételek:
Működési bevétel: 8 ezer Ft
Támogatások: 155 ezer Ft
Bevételek összesen: 163 ezer Ft
 - Kiadások:
Személyi juttatások: 59 ezer Ft,
Dologi kiadások: 102 ezer Ft
Kiadások összesen: 161 ezer Ft

III. Muzeológiai munka

- 1. Nyilvántartás:**
- Alapleltárak és külön nyilvántartások (gyarapodási napló és szakleltárkönyv, vagy kölcsönzési napló): Gyarapodási napló nincs. A leltárkönyv szabályosan vezetve, az utolsó tétel 2010.135.1.2. Lezárva 2010.12. 20-án. A leltárt Ando György néprajzos muzeológus készítette el. A gyűjteményben lévő beletárolatlan tárgyakat nyilvántartásba kell venni.
- 2. Kölcsönzések, letétek:**
- Nincs.
- 3. Műtárgyvédelem:**
- Megelőző állagvédelem: Nincs. A kiállítóhelyet rendszeresen takarítják, a tárgyakat tisztán tartják.

Szempontok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- **Restaurálás:** Nincs. Szükséges lenne felvenni a kapcsolatot a Munkácsy Mihály Múzeum restaurátoraival, hogy mérjék fel a gyűjteményben lévő műtárgyak állapotát és tegyenek javaslatot a restaurálandó tárgyakra vonatkozóan.
4. **Vagyonbiztonság, őrzésvédelem (elektronikus, mechanikus, élő erő, teremőrzés):**
- A kiállítóhelyen mozgásérzékelős riasztóberendezés van, az utcára néző ablakokon védőrács található.

IV. Közművelődés, közönségkapcsolatok, kiadványok

1. **Kiállítások, rövid jellemzésük:**
- A Szlovák Néprajzi Ház a település várossá nyilvánításakor, 1994. április 22-én avatták fel. A ház utcai homlokzata előtornácos-oszlopos, teteje náddal fedett. Falai fehérek, virágmintákkal pingálva. A lakóépület szoba-konyha-szoba elrendezésű. Jellemzően a díszes, festett tótkomlói szlovák tisztaszoba berendezési tárgyai láthatók az utcai szobában. A szlovák tájházhoz hasonló elrendezésű az utcai szoba és a konyha berendezése. A hátsó szobából alakították ki a Szokolay Sándor népi fafaragó és festőművész alkotásait bemutató kiállítást.
2. **Nyitvatartási idő, jegyárak:**
- A kiállítóhelynek nincs folyamatos nyitva tartása, a vendégeket bejelentkezés alapján fogadják. Jegyár: 200 Ft/fő. Kedvezményes jegy nincs. A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet határozza meg a kedvezményeket, ezért szükséges a kedvezményes belépő díj meghatározása is.
3. **A kiállításhoz kapcsolódó ismeretterjesztő anyagok:**
- A tájházról nem készült kiállítás vezető kiadvány, csupán egy tótkomlói turisztikai kiadványban szerepel a gyűjtemény. Egyéb kiadványuk nincs.
4. **Látogatók 2015-ben:**
- 719 fő, ebből diák 390 fő, külföldi látogató 60 fő.
5. **Tárlatvezetések száma:**
- 13 db.
6. **Közművelődési programok:**
- A kiállítóhely egyetlen közművelődési programja a Múzeumok Éjszakája (2015. június 20.) volt, mely alkalommal ingyenesen tekinthették meg a látogatók a gyűjteményt. A Város Napján és a Tótkomlói Napok rendezvényeken ugyancsak ingyenes volt a gyűjtemény megtekintése. Évközben rendszeres vendégei a tájháznak a helyi óvodás és iskolás csoportok.
7. **PR tevékenység (reklám, médiakapcsolatok, média-megjelenések száma):**
- A helyi írott sajtóban és a helyi televízióban 1-1 alkalommal szerepelt a tájház.
8. **Múzeumi bolt:**
- Nincs.
9. **Mozgáskorlátozottakat szolgáló felszerelések:**

Szemponatok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- Nincs.

10. Honlap, vagy más elektronikus szolgáltatás:

- Nincs.

V. Személyzeti helyzet

2. Alkalmazottak száma, képzettsége, szakterülete

- Muzeológusok: Nincs.
- Közművelődési alkalmazottak: 1 fő, részmunkaidős közművelődési szakember, Baginé Szincsk Ilona.
- Gazdasági, technikai, stb. dolgozók: A gyűjtemény gazdasági feladatait a működtető intézmény látja el. Külön technikai dolgozója nincs a kiállítóhelynek, szezonális munkákat (pl. az udvar karbantartása) közmunkások végeznek.

3. Munkaköri leírások, szerződések:

- A kiállítóhely működtetését Baginé Szincsk Ilona részmunkaidőben látja el, valamint egy fő kulturális közfoglalkoztatott segít a tárlatvezetésben, és a gyűjtemény gondozásában. Baginé Szincsk Ilona a Művelődési Központban határozatlan idejű kinevezéssel végzi a feladatait. (Kinevezés csatolva, a végzettséget igazoló dokumentumok csatolva.)

VI. Összegzés

A működési engedély megtartásához szükséges feladatok

1. Nyitva tartás

Biztosítani kell a **gyűjtemény** folyamatos **nyitva tartását**, legalább a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendeletben előírt minimum követelménynek megfelelően az április 1 – október 31. közötti időszakban heti három alkalommal, melyből az egyik nap a hétvégére esik, és napi minimum 4 óras időtartamban.

2. Személyzeti helyzet

A működés zavartalan biztosítása érdekében elengedhetetlen a Néprajzi Háznál és a többi kiállítóhelynél, hogy **legyen egy teljes munkaidős közművelődési szakember**, aki a nyitva tartást és az egyéb szakmai feladatokat el tudja látni. A tótkomlósi néprajzi gyűjtemények nagysága és gazdagsága, valamint néprajzi jelentősége szükségessé tenné, hogy szakirányú néprajzos muzeológust alkalmazzanak.

3. Nyilvántartási feladatok

A kiállítóhelynek be kell szereznie a **gyarapodási naplót**. Információ: <http://ommik.hu/index.php/leltarkoenyvek.html> oldalon.

A kiállítóhelyen található **beleltározatlan tárgyakat** szakember bevonásával nyilvántartásba kell venni.

További javaslatok

1. Műtárgyvédelmi feladatok

Szemponatok a szakfelületei vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

A kiállításban lévő tárgyakat **megelőző állagvédelemben** kell részesíteni. Javasolt lenne **gázosítással** elpusztítani a műtárgyakat veszélyeztető kórokozókat. (Javaslom: <http://www.pannon-protect.eu/hu/rolunk/elerhetsgeink.html>, gázmester: Tordai Zoltán, 06/30-961-1708.)

A **festett bútorokat** - ütemezési terv szerint - restaurálni kell. Szükséges **felvenni a kapcsolatot a Munkácsy Mihály Múzeum restaurátoraival**, hogy mérjék fel a gyűjteményben lévő műtárgyak állapotát és tegyenek javaslatot a restaurálandó tárgyakra vonatkozóan.

2. **Épület karbantartási feladatok**

Az épületet 2016-ban, a Kubinyi Ágoston Programban nyert 1,5 millió forint támogatásból újítják fel. Ennek köszönhetően a kapu, a kerítés és az ablakok korhű javítása, valamint az épület meszelése történik meg az év végéig.

3. **Közművelődési és múzeumpedagógiai programok**

A tájháznak nincs kidolgozott múzeumpedagógiai programja, a tárlatvezetésekben kimerül a kiállítóhely kínálata. Szükséges lenne pedagógusok bevonásával **elkészíteni a gyűjtemény múzeumpedagógiai programkínálatát**, mely több ponton kapcsolódhat a helyi iskolák tantervéhez.

Közművelődési programként a Múzeumok Éjszakáját tartják, de ennél sokkal több lehetőséget rejt a gyűjtemény, hiszen előadások, hagyományőrző fesztiválok, a helyi tantervekhez kapcsolódó téma napok szervezésével **megpezszdülne a gyűjtemény látogatottsága és lokális szerepe is erősödne.**

4. **Kommunikáció**

Sajnos a gyűjteményről nincs önálló **kiadvány**. Szükséges lenne katalógust és szórólapokat készíteni, melyekkel nemcsak a látogatók eligazodását lehetne segíteni a gyűjteményben, hanem a marketing munkában is fel lehetne használni ezeket a nyomtatott anyagokat.

A gyűjtemény **internetes megjelenítése** ugyancsak fontos dolog lenne, hiszen a mai látogatók 90%-a innen tájékozódik.

Gyomaendrőd, 2016. szeptember 14.

Dr. Szonda István
néprajzi szakfelügyelő

Szemponatok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

Cikkszám: 106337/2016
 3-4-218-1/2017/Közfoglalkoztatás

I. A vizsgálat alapadatai

A vizsgálat időpontja: 2016. augusztus 22.

A vizsgált intézmény: Szlovák Tájház

A vizsgálaton résztvevők: Laukó Éva kulturális közfoglalkoztatott, Baginé Szincsek Ilona közművelődési szakember, a gyűjtemény felelőse és Dr. Szonda István szakfelügyelő

A vizsgálat célja: A működési engedély felülvizsgálata.

A jelentés kelte: 2016. szeptember 14.

II. Általános adatok

1. Működési engedély

	Működési engedélyben foglalt adatok	Tényleges adatok	Változás
Működési engedély száma, kiadás éve	MK/7562/2012 2012.02.08.	MK/7562/2012 2012.02.08.	
A muzeális intézmény neve	Szlovák Tájház	Tótkomlói Szlovák Tájház	Az elnevezést az egyértelműség érdekében módosítani kell.
A muzeális intézmény székhelye	5940 Tótkomlós, Széchenyi István u. 11.	5940 Tótkomlós, Széchenyi István u. 11.	
A muzeális intézmény alapításának éve	1972	1972	
A muzeális intézmény szakmai besorolása	Közérdekű muzeális kiállítóhely	Közérdekű muzeális kiállítóhely	
A muzeális intézmény állandó kiállításának témája	Néprajz: szlovák lakóház berendezési tárgyait bemutató állandó kiállítás, valamint Tomka Judit emlékszoba	Néprajz: szlovák lakóház berendezési tárgyait bemutató állandó kiállítás, valamint Tomka Judit emlékszoba	
A kulturális javak tulajdonosa	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	
A muzeális intézmény fenntartója	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	

2. Egyéb adatok:

- Telefon, fax, e-mail: 06-30-944-9110, termeszhaza@gmail.com
- Vezető: Kovácsné Halász Éva
- Kapcsolattartó személy: Baginé Szincsek Ilona

3. Alapító okirat:

- A Tótkomlói Általános Művelődési Központ alapító okiratában telephelyként szerepel a Szlovák Tájház. A kormányzati funkciók felsorolásánál a múzeumi kiállítási és gyűjteményi, valamint a múzeumi közművelődési és közönségkapcsolati tevékenységek vonatkoznak a tájház működtetésére (az Alapító Okirat és annak módosított változata mellékelve).

4. SZMSZ, munkaköri leírások:

Szempontok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- Az intézmény SZMSZ-ében külön szervezeti egységként szerepelnek a muzeális kiállítóhelyek. A szervezeti egység felelőse közművelődési szakember. A muzeális területhez kapcsolódó szakember (muzeológus, múzeumpedagógus) jelenleg nincs az intézménynél.
5. **Statisztikai adatközlési kötelezettségek teljesítése:**
- A gyűjtemény eleget tesz a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségének.
6. **Az épület**
- Tulajdoni viszonyai: Az épület tulajdonosa Tótkomlós Város Önkormányzata.
 - Állaga, infrastrukturális ellátottsága: Az épületet 2015-ben a Kubinyi Ágoston Programban nyert 1 millió forint támogatásból felújították. Sikertelenül megjavítani a kerítés elavult elemeit, a romossá vált szabadkéményt, elvégezni a tisztító meszelést, valamint a padló és lábazat megújítását. Sajnos az egyedülálló lábazati díszítést nem sikerült rekonstruálni, ezért ezt megfelelő szakmai hűséggel szükséges visszaállítani. Az épületben vezetékes víz, villany van, de fűtés nincs. A kiállítóhely szilárd burkolatú út mellett helyezkedik el. A mosdó a mai kor igényeinek megfelelő, a WC vízőblítéses, de nem akadálymentesített.
 - Méretek, alapterületek, beosztás:
 - tisztaszoba: $5,90 \text{ m} \times 4,80 \text{ m} = 28,32 \text{ m}^2$
 - konyha: $4,10 \text{ m} \times 4,80 \text{ m} = 19,68 \text{ m}^2$
 - lakószoba: $4,70 \text{ m} \times 4,80 \text{ m} = 22,56 \text{ m}^2$
 - Tomka Judit emlékszoba: $7,30 \text{ m} \times 4,80 \text{ m} = 35,04 \text{ m}^2$
 - kamra: $2,90 \text{ m} \times 4,80 \text{ m} = 13,92 \text{ m}^2$
 - istálló: $4,40 \text{ m} \times 4,80 \text{ m} = 21,12 \text{ m}^2$
 - mosdó, WC: $2,70 \text{ m} \times 1,90 \text{ m} = 5,13 \text{ m}^2$
7. **Gazdálkodási adatok 2015-ben**
- Bevételek:
 - Működési bevétel: 7 ezer Ft
 - Támogatások: 154 ezer Ft
 - Bevételek összesen: 161 ezer Ft
 - Kiadások:
 - Személyi juttatások: 59 ezer Ft
 - Dologi kiadások: 102 ezer Ft
 - Kiadások összesen: 161 ezer Ft

III. Muzeológiai munka

1. **Nyilvántartás**
- Alapleltárak és külön nyilvántartások (gyarapodási napló és szakleltárkönyv, vagy kölcsönzési napló): Gyarapodási napló nincs. A leltárkönyv szabályosan vezetett, az utolsó tétel 2010.424.1. Lezárva 2010.12. 20-án. A leltárt Ando György néprajzkutató készítette el.
2. **Kölcsönzések, letétek:**
- Nincsenek.
3. **Műtárgyvédelem**

Szempontok a szakfelületei vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- Megelőző állagvédelem: Nincs. A kiállítóhelyet rendszeresen takarítják, a tárgyakat tisztán tartják. Szükséges a gyűjteményben teljes körű károkozó irást végezni, melynek legegyszerűbb módja a gázosítás. A tájházban lévő értékes festett bútorgyűjtemény megóvása érdekében szükséges felvenni a kapcsolatot a Munkácsy Mihály Múzeum restaurátor osztályával és megbízni őket, hogy végezzenek felmérést a bútorgyűjteményben. Válasszák ki azokat a tárgyakat, melyek restaurálásra szorulnak.
 - Restaurálás: Nincs.
4. **Vagyonbiztonság, őrzésvédelem (elektronikus, mechanikus, élő erő, teremőrzés):**
- A kiállítóhelyen mozgásérzékelős riasztóberendezés van, az utcára néző ablakokon védőrács található.

IV. Közművelődés, közönségkapcsolatok, kiadványok

1. **Kiállítások, rövid jellemzésük:**

- A tájház 1886-ban épült, gazdagon berendezett lakóház. A vályogból épült, nádfedeles tetejű épület falait régi, színes virágmotívumú festés díszíti.
- A lakóház alaprajzi beosztása hagyományos: szoba-konyha-szoba-kamra-istálló. A kamrából és az istállóból a berendezők kiállítási helyiséget alakítottak ki, melyben a Tomka Judit emlékszoba látható. A többi helyiség megőrizte eredeti funkcióját. Utcai frontján két ablak és a tornácra vezető kisajtó található. A tetőzet utcai homlokzata „kiskanfaros” díszítésű, náddal fedett. Az udvar felől négyszögletesre bárdolt faoszlopokon nyugvó, nyolcszögű cserélapokkal burkolt padlózatú tornác húzódik. Mind az utcai, mind az udvari homlokzat lábuzatán egykor sajátos falfestést figyelhetünk meg, melyek falra festett festékére a készítő asszonyok ujjakkal mintákat rajzoltak. Sajnos a legutóbbi felújítás során eltűntek ezek a minták, ezeket célszerű visszaállítani.
- A lakóház egyetlen bejárata a konyhába nyílik. Itt a konyha előterébe, a pitvarba jutunk, a fal mögötti része a füstös szabadkéményes tér. A kemence félköríves tévőjének (ajtájának) fehér felületét piros kakasformával és színes virágokkal díszítették. A konyha hátsó falán az átalakítás közben előkerült a régi színes virágmotívumú festés, mely ma is látható.
- A pitvarban a tálas szekrényen kívül látható festetlen vizespad is, mely a másik sarokban helyezkedik el. A pohárszéken horgolósos vászonterítő, rajta csészék és bögrék, valamint a színesre festett cseréptányérok helyezkednek el. A füstös részben vannak a köznapi sütő-főző edények, fazekak, lábasok.
- Az első szobában a 19. század második felében készült berendezés látható. Padlója sárga agyaggal simított, falai fehérre meszeltek, melyeket a mennyezet alatt tarkavirágos füzéres falfestés díszít. A szoba bal sarkában áll a díszes párnákkal vetett mennyezetes ágy. Az ágyvég faragott és festett, csúcsa kétféjű sast formáz. Az ágyval ellentétes sarokban van az 1885-ből való kékre festett virágos sarokpad, előtte asztal és karosszék. A padon helyezték el a szalmából font fedeles kenyértartó kosarat, itt van az irattartó ládikó is. Az asztalhoz tartozó két szék az ágy előtt áll. Az ágy mellett van az 1897-ből származó faragott fogú festett bölcső is. A két utcai ablak között díszesen faragott és festett tükör függ, körülötte díszítványérok. Az ajtó mellett díszes törülközőtartó van.
- A hátsó szobában kapott helyet a híres tótkomlói háziipar, a szövés eszköztára: a faragott szövőszék, a gereben, a fonalgombolyító, a csévlő. A hátsó szoba kemencéje is megegyezik az elsőével. A kemence felett lelógó ruhatartó rudakon tótkomlói

Szempontok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz

I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

szötteket láthatunk. A falakon felfüggesztve különböző használati tárgyak, gyertyatartó található. A fogason függ a tótkomlói szücsök által készített suba és ködmön.

- A hátsó szobából nyílik a Tomka Judit emlékszoba. Tomka Judit (1887-1968) Tótkomlós kiemelkedő népművésze volt. Foglalkozott kézimunka-előnyomással, pingált falakat, kemencéket, festett emléklapokat, készített oltárterítőt is, de legkiemelkedőbb tevékenysége a tótkomlói amatőr színjátszás szervezése volt: 137 színdarabot tanított be, sokszor maga is szerepelt. Saját maga festette az itt látható bútorát: a kétajtós szekrényt, az asztalt, a négy támlásszéket, a két ágyat, a fiókos tálal-szekrényt, a törülközőtartót s a két függőnytartót, tehát mindazt, ami a 20. század elején a tótkomlói népi bútorzatot jellemezte. A falakon szintén saját maga által festett képeket láthatunk. Itt függnek az oklevelei, fényképei is. A tálalson tekinthető meg az a díszóra, amelyet a 100. színdarab bemutatása, rendezése alkalmával Horthy Miklós kormányzótól kapott ajándékba. Az asztalon helyezték el az általa használt Tranosciust, funebrált és passió-könyvecskét.
- Az udvaron a lakóházzal párhuzamosan helyezték el a fatalpú, favázás vesszőből font hombárt, gabonatárolót.

2. Nyitvatartási idő, jegyárak:

- A kiállítóhelynek nincs folyamatos nyitva tartása, a vendégeket bejelentkezés alapján fogadják. Jegyár: 200 Ft/fő. Kedvezményes jegy nincs. A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet határozza meg a kedvezményeket, ezért szükséges a kedvezményes belépő díj meghatározása is.

3. A kiállításhoz kapcsolódó ismeretterjesztő anyagok:

- A tájházról nem készült kiállításvezető kiadvány, csupán egy tótkomlói turisztikai kiadványban szerepel a gyűjtemény. Egyéb kiadványuk nincs.

4. Látogatók 2015-ben 732 fő

- Összetétele: diák: 375 fő, külföldi látogató: 50 fő.

5. Tárlatvezetések száma:

- 11 db.

6. Közművelődési programok:

- A kiállítóhely egyetlen rendszeres közművelődési programja a Múzeumok Éjszakája volt, mely alkalomkor ingyenesen tekinthették meg a látogatók a gyűjteményt. Gyerekeknek játszóházat szerveztek a tájházban. A Város Napján és a Tótkomlói Napok rendezvényeken ugyancsak ingyenes volt a gyűjtemény megtekintése. Év közben rendszeres vendégei a tájháznak a helyi óvoda és iskola csoportok.

7. PR tevékenység (reklám, médiakapcsolatok, média-megjelenések száma):

- A helyi írott sajtóban, a helyi televízióban és az interneten 1-1 alkalommal szerepelt a tájház (<http://likefestoon.com/muzeumok-ejszakajan-del-bekesben/>).

8. Múzeumi bolt:

- Nincs.

9. Mozgáskorlátozottakat szolgáló felszerelések:

Szemponatok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- Nincs.

10. Honlap, vagy más elektronikus szolgáltatás:

- Nincs.

V. Személyzeti helyzet

1. Alkalmazottak száma, képzettsége, szakterülete:

- Muzeológusok: Nincs.
- Közművelődési alkalmazottak: 1 fő, részmunkaidős közművelődési (pedagógus, könyvtáros, népművelő végzettség: diplomák mellékelve) szakember, Baginé Szincsek Ilona. A munkaidejének 0,1 részében dolgozik a tájháznál, a többi munkaidőt a művelődési központban tölti.
- Gazdasági, technikai, stb. dolgozók: A gyűjtemény gazdasági feladatait a működtető intézmény látja el. Külön technikai dolgozója nincs a kiállítóhelynek, a szezonális munkákat (pl. az udvar karbantartása) közmunkások végézik.

2. Munkaköri leírások, szerződések:

- A kiállítóhely működtetését egy fő részmunkaidőben látja el: Baginé Szincsek Ilona, a Művelődési Központban határozatlan idejű kinevezéssel végzi a feladatait. (Kinevezés csatolva, a végzettséget igazoló dokumentumok csatolva.)
- Egy fő pedagógus végzettségű kulturális közfoglalkoztatott segít a tárlatvezetésben és a gyűjtemény gondozásában.

VI. Összegzés

A működési engedély megtartásához szükséges feladatok:

1. Nyitva tartás

Biztosítani kell a gyűjtemény folyamatos **nyitva tartását**, legalább a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló rendeletben (2/2010 OKM rendelet) előírt minimum követelménynek megfelelően: az április 1 – október 31. közötti időszakban heti három alkalommal, melyből legalább az egyik nap a hétvégére esik, és napi minimum 4 órás időtartamban.

A látogatókat megillető kedvezményeket alkalmazni kell a kiállítóhelyen. A kedvezményeket 194/2000. (XI. 24.) korm. rendelet határozza meg, mely alapján be kell vezetni a kedvezményes belépő díjat.

2. Személyzeti helyzet

A működés zavartalan biztosítása érdekében elengedhetetlen a tájháznál és a többi kiállítóhelynél, hogy **legyen egy teljes munkaidős közművelődési szakember**, aki a nyitva tartást és az egyéb szakmai feladatokat el tudja látni. A tótkomlósi néprajzi gyűjtemények nagysága és gazdagsága, valamint néprajzi jelentősége szükségessé teszi, hogy **szakirányú néprajzos muzeológust alkalmazzanak**.

3. Nyilvántartási feladatok

A kiállítóhelynek **be kell szereznie a gyarapodási naplót**.

Információ: <http://ommik.hu/index.php/leltarkoenyvek.html> oldalon.

Szemponatok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz
I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

4. **Az intézmény neve**

A muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendelet 20. § (1) bekezdése alapján a muzeális intézmény elnevezésének más muzeális intézmény elnevezésétől egyértelműen különböznie kell. Erre figyelemmel a muzeális intézmény elnevezését módosítani kell: javasolt a **Tótkomlói Szlovák Tájház** elnevezés használata.

További javaslatok:

5. **Műtárgyvédelmi feladatok**

A kiállításban lévő tárgyakat **megelőző állagvédelemben** kell részesíteni. Javasolt gázosítással elpusztítani a műtárgyakat veszélyeztető kórokozókat. A leghatékonyabb módszer a **gázosítás**, ehhez a tárgyakat nem kell elvinni a településről, hanem a kiállításon belül egy helyiségbe össze kell gyűjteni minden fatárgyat, és a helyiség lezárását követően itt végzik el a gázosítást. (Javaslom: <http://www.pannon-protect.eu/hu/rolunk/elerhetsegeink.html>, gázmester: Tordai Zoltán, 06/30-961-1708.)

A **festett bútorokat - ütemezési terv szerint - restaurálni kell**. A tájház gyűjteményében található festett bútorok jelentős része a 19. század első feléből való, ma már ritkaságnak számító darabok, ezért védelmükre különös figyelmet kell fordítani. Fel kell venni a kapcsolatot a Munkácsy Mihály Múzeum restaurátor osztályával, hogy végezzenek felmérést a gyűjteményben, valamint tegyenek javaslatot a tárgyak megóvására.

6. **Épület karbantartási feladatok**

A múlt évben a Kubinyi Programban a tájház részleges felújítására 1 millió forintot nyert, melyből megvalósult a szabadkémény felújítása, a kerítés javítása, valamint a belső és külső meszelések. A tótkomlói tájház lábazatán egykor kézzel kialakított díszítmények voltak, melyek sajnos a felújítás során nem kerültek vissza. A **korabeli fotók alapján viszont rekonstruálni lehet ezeket a díszítményeket, hiszen ez volt az épület egyik különlegessége, néprajzi sajátossága. A lábazati díszítményeket szakemberek bevonásával restaurálni kell!**

3. **Közművelődési és múzeumpedagógiai programok:**

A tájháznak nincs kidolgozott múzeumpedagógiai programja, a tárlatvezetésekben kimerül a kiállítóhely kínálata. Szükséges lenne pedagógusok bevonásával elkészíteni a gyűjtemény **múzeumpedagógiai programkínálatát**, mely több ponton kapcsolódhat a helyi iskolák tantervéhez.

Közművelődési programként a Múzeumok Éjszakáját tartják, de ennél sokkal több **lehetőséget rejt a gyűjtemény**, hiszen előadások, hagyományörző fesztiválok, a helyi tantervekhez kapcsolódó témnapok szervezésével megpezsödne a gyűjtemény élete és lokális szerepe is erősödne.

4. **Kommunikáció**

A gyűjteményről nincs önálló kiadvány. Szükséges lenne **katalógust és szórólapokat** készíteni, mellyel nemcsak a látogatók eligazodását lehetne segíteni a gyűjteményben, hanem a marketing munkában is fel lehetne használni ezeket a nyomtatott anyagokat. Az **internetes megjelenítése** a gyűjteménynek ugyancsak fontos lenne, hiszen a mai látogatók 90%-a innen tájékozódik.

Gyomaendrőd, 2016. szeptember 14.

Dr. Szonda István
néprajzi szakfelügyelő

I. A vizsgálat alapadatai

A vizsgálat időpontja: 2016. augusztus 22.

A vizsgált intézmény: Szlovák Néprajzi Gyűjtemény

A vizsgálaton résztvevők: Laukó Éva kulturális közfoglalkoztatott, Baginé Szincsek Ilona közművelődési szakember, a gyűjtemény felelőse és Dr. Szonda István szakfelügyelő

A vizsgálat célja: Működési engedély felülvizsgálata.

A jelentés kelte: 2016. szeptember 29.

II. Általános adatok

1. Működési engedély

	Működési engedélyben foglalt adatok	Tényleges adatok	Változás
Működési engedély száma, kiadás éve	MK/7555/2012 2012.02.08.	MK/7560/2012 2012.02.08.	
A muzeális intézmény neve	Szlovák Néprajzi Gyűjtemény	Szlovák Néprajzi Gyűjtemény	
A muzeális intézmény székhelye	5940 Tótkomlós, Hősök tere 2.	5940 Tótkomlós, Szent István tér 2.	Megváltozott a tér neve.
A muzeális intézmény alapításának éve	1993	1993	
A muzeális intézmény szakmai besorolása	Közérdekű muzeális kiállítóhely	Közérdekű muzeális kiállítóhely	
A muzeális intézmény állandó kiállításának témája	Néprajz: jellegzetes tótkomlói népi bútortárgyat, cseréptárgyakat és használati eszközöket bemutató kiállítás	Néprajz: jellegzetes tótkomlói népi bútortárgyat, cseréptárgyakat és használati eszközöket bemutató kiállítás	
A kulturális javak tulajdonosa	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	
A muzeális intézmény fenntartója	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	Tótkomlós Város Önkormányzata 5940 Tótkomlós, Fő út 1.	

2. Egyéb adatok:

- Telefon, fax, e-mail: 06-30-944-9110, termeszhaza@gmail.com
- Vezető: Kovácsné Halász Éva
- Kapcsolattartó személy: Baginé Szincsek Ilona

3. Alapító okirat:

Szempontok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz

I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- A kiállítóhelyet működtető Tótkomlói Általános Művelődési Központ alapító okiratában telephelyként találjuk a Szlovák Néprajzi Gyűjteményt. A kormányzati funkciók felsorolásánál a múzeumi kiállítási és gyűjteményi, valamint a múzeumi közművelődési és közönségkapcsolati tevékenységek vonatkoznak a tájház működtetésére. (Alapító Okirat és annak módosított változata mellékelve.)
- 4. SZMSZ, munkaköri leírások:**
- Az intézmény SZMSZ-ében külön szervezeti egységként szerepelnek a muzeális kiállítóhelyek. A szervezeti egység felelőse közművelődési szakember. Muzeális területhez kapcsolódó szakember (muzeológus, múzeumpedagógus) jelenleg nincs az intézménynél.
- 5. Statisztikai adatközlési kötelezettségek teljesítése:**
- A gyűjtemény eleget tesz a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségének.
- 6. Az épület:**
- A városházával szemben álló egyemeletes épület 1831-ben épült, korábban az evangélikus egyház gondnoki hivatala székelte benne.
 - Tulajdoni viszonyai: Az épület tulajdonosa Tótkomlós Város Önkormányzata.
 - Állaga, infrastrukturális ellátottsága: Az épületet 2016-ban a Kubinyi Ágoston Programban nyert 500 000 Ft támogatásból újítják fel. A falak vízesedésének megszüntetésére és tisztító meszelésre fordítják a pályázati összeget. Az épületben vezetékes víz, villany és fűtés van. A kiállítóhely szilárd burkolatú út mellett helyezkedik el. A mosdó megfelelő, a WC vízőblítéses, de nem akadálymentesített.
 - Méretek, alapterületek, beosztás:
 - Előtér: $4,3 \text{ m} \times 2,5 \text{ m} = 10,75 \text{ m}^2$
 - Mosdó: $1,05 \text{ m} \times 2,5 \text{ m} = 2,625 \text{ m}^2$
 - Lenti szoba: $5,5 \text{ m} \times 4,4 \text{ m} = 24,2 \text{ m}^2$
 - Jobb oldal felőli lépcsőház: $1,8 \text{ m} \times 6,25 \text{ m} = 11,25 \text{ m}^2$
 - Fenti szoba: $5,9 \text{ m} \times 7,5 \text{ m} = 44,25 \text{ m}^2$
- 7. Gazdálkodási adatok 2015-ben**
- Bevételek:
 - Működési bevétel: 7 ezer Ft
 - Támogatások: 154 ezer Ft
 - Bevételek összesen: 161 ezer Ft
 - Kiadások:
 - Személyi juttatások: 59 ezer Ft
 - Dologi kiadások: 102 ezer Ft
 - Kiadások összesen: 161 ezer Ft

III. Muzeológiai munka

1. Nyilvántartás

- Alapleltárak és külön nyilvántartások (gyarapodási napló és szakleltárkönyv, vagy kölcsönzési napló): Gyarapodási napló nincs. A leltárkönyv szabályosan vezetve, az utolsó tétel 2010.139.1. Lezárva 2010. december 20-án. A leltárt Ando György néprajzos muzeológus készítette el.

2. **Kölcsönzések, letétek:** Nincs.

3. **Műtárgyvédelem:**

- Megelőző állagvédelem: Nincs. A kiállítóhelyet rendszeresen takarítják, a tárgyakat tisztán tartják.
- Restaurálás: Nincs. Szükséges lenne felvenni a kapcsolatot a Munkácsy Mihály Múzeum restaurátoraival, hogy mérjék fel a gyűjteményben lévő műtárgyak állapotát és tegyenek javaslatot a restaurálandó tárgyakra vonatkozóan.

4. **Vagyonbiztonság, őrzésvédelem (elektronikus, mechanikus, élő erő, teremőrzés):**

- A kiállítóhelyen mozgásérzékelős riasztóberendezés van, az ablakokon védőrács található.

IV. Közművelődés, közönségkapcsolatok, kiadványok

1. **Kiállítások, rövid jellemzésük**

- A néprajzi gyűjtemény Koppány János evangélikus lelkész magángyűjteményéből alakult ki. Koppány János 1958 óta gyűjtötte a tótkomlói szlovákok értékes népi relikviáit. Magángyűjteménye országos, sőt nemzetközi hírre tett szert. A néprajzi gyűjtemény hivatalos elnevezését 1981-ben kapta. 1984 óta a jelenlegi épületben található. A néprajzi tárgyakat több helyiségben helyezték el.
- A földszinti előtérben elsősorban képi anyagot állítottak ki. A falakon láthatók a tótkomlói amatőr színjátszók fényképei, a tótkomlói papucsgyár egyik egységének a felvétele. Itt helyezték el Dénes Anna helyi pingálóasszony festményeit, valamint Karkus Mihály festményét. A bejárattal szemben egy jó módú tótkomlói házaspár fényképe függ, baloldalon, a Komló vendéglő egykori bérlőjének a képe, továbbá I. világháborús katonai felvételek sorakoznak. Balról egy szekrényt láthatunk, a bejárattal szemben pedig egy tálast, melyre tótkomlói szőttest terítettek, rajta régi tányérok, tálak, a legtetején köcsögök és fazekak sorakoznak.
- A nagyszobába az előtérből jutunk. Jobbról a festett kemencetévő, mely 1919-ben készült. Balról díszesre faragott mángorlófák sorakoznak. A falon ötvenéves házassági évforduló alkalmából készült szlovák köszöntővers. Fölötte faragott kettőspolc fogassal, melyen komlói kerámiák láthatók. A falon üvegkeretben egy menyasszonyi koszorú látható.
- Az ajtó fölötti polcon különböző eszközök (kallantyúk, birkanyíró ollók), míg a tetején színes díztányérok helyezkednek el. Az ajtótól jobbra a falon porcelán falióra van, mellette „Tuska János, 1875” feliratú, kékszínű, magyar címeres falitéka, illetve egy 1889-ből való falitéka. A kettő között citerákat és felfüggesztve egy guzsalyt láthatunk. A bejárattal szemben a jobboldali sarokban áll a színes, mintás, 1887-es évszámmal ellátott sarokpad.
- Az első emeletre haladva a padlásfeljárón régi házszámokat láthatunk. Az első emeleti lépcsőházban helyezték el az egykor a templom előtt álló, malomkőből formált hirdetőkövet. Itt folytatódik Dénes Anna festményeinek, valamint az első világháborút megelőző időszakból származó portrék bemutatása.
- Az első emeleti nagyterem anyaga három részből áll: a) cseréptárgyak, b) népi bútortzat, c) eszközök.
- Jobbról körben a falakon végig a tótkomlói és gömöri fazekasok termékei: lakodalmi vászonzazekak, festett és mázas köcsögök, korsók, valamint kéménydíszek. A bejárattal szemközt jobb oldalon áll a tótkomlói mennyezetes ágy, rajta színes és

Szempontok a szakfelügyeleti vizsgálatokhoz

I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

horgolt csipkés párnák. Az ágy előtt tótkomlói ködmönök láthatók. Igen gazdag a kolomp-gyűjtemény is.

Az anyag kifejezetten az alföldi szlovákok által készült és használt tárgyakat tartalmazza. 80%-a tótkomlói eredetű, a többi Békéscsabáról, Medgyesegyházáról, Ambrózfalváról, Pitvarosról és Csanádalbertiről származik.

2. Nyitvatartási idő, jegyárak:

- A kiállítóhelynek nincs folyamatos nyitva tartása, a vendégeket bejelentkezés alapján fogadják. Jegyár: 200 Ft/fő. Kedvezményes jegy nincs. A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet határozza meg a kedvezményeket, ezért szükséges a kedvezményes belépő díj meghatározása is. A működési engedély feltétele, hogy a kiállítóhelynek legyen folyamatos nyitva tartása (április 1-jétől október 31-ig hetente három nap, naponta négy óra, beleértve a hétvége egyik napját is).

3. A kiállításhoz kapcsolódó ismeretterjesztő anyagok:

- A néprajzi gyűjteményről nem készült kiállítás vezető kiadvány, csupán egy tótkomlói turisztikai kiadványban szerepel a gyűjtemény. Egyéb kiadványuk nincs.

- Látogatók 2015-ben: 746 fő, diák 370 fő, külföldi látogató 55 fő.

4. Tárlatvezetések száma: 13 db.

5. Közművelődési programok:

- A kiállítóhely egyetlen közművelődési programja a Múzeumok Éjszakája (2015. június 20.) volt, mely alkalommal ingyenesen tekinthették meg a látogatók a gyűjteményt. A Város Napján és a Tótkomlói Napok rendezvényeken ugyancsak ingyenes volt a gyűjtemény megtekintése. Évközben rendszeres vendégei a tájháznak a helyi óvodás és iskolás csoportok.

6. PR tevékenység (reklám, médiakapcsolatok, média-megjelenések száma):

- A helyi írott sajtóban és a helyi televízióban 1-1 alkalommal szerepelt a gyűjtemény.

7. Múzeumi bolt:

- Nincs.

8. Mozgáskorlátozottakat szolgáló felszerelések:

- Nincs.

- Honlap, vagy más elektronikus szolgáltatás: Nincs.

V. Személyzeti helyzet

1. Alkalmazottak száma, képzettsége, szakterülete

- Muzeológusok: Nincs.

Szempontok a szakfelületei vizsgálatokhoz

I. Közérdekű muzeális kiállítóhely

- Közművelődési alkalmazottak: 1 fő, rész munkaidős közművelődési szakember, pedagógus, könyvtáros, népművelő végzettség, Baginé Szincsek Ilona.
- Gazdasági, technikai, stb. dolgozók: A gyűjtemény gazdasági feladatait a működtető intézmény látja el. Külön technikai dolgozója nincs a kiállítóhelynek, a szezonális munkákat (például az udvar karbantartása) köz munkások végzik.

2. Munkaköri leírások, szerződések:

- A kiállítóhely működtetését Baginé Szincsek Ilona rész munkaidőben látja el, valamint egy fő kulturális köz foglalkoztatott segít a tárlatvezetésben, és a gyűjtemény gondozásában. Baginé Szincsek Ilona a Művelődési Központban határozatlan idejű kinevezéssel végzi a feladatait. (Kinevezés csatolva, a végzettséget igazoló dokumentumok csatolva.)

VI. Összegzés

A működési engedély megújítása szükséges a gyűjtemény címének megváltozása miatt, ugyanis megváltozott a tér neve, ahol a gyűjtemény található.

A működési engedély megtartásához szükséges feladatok

1. Nyitva tartás

Biztosítani kell a gyűjtemény folyamatos nyitva tartását, legalább a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendeletben előírt minimum követelménynek megfelelően április 1 – október 31. közötti időszakban heti három alkalommal, melyből az egyik nap a hétvégére esik, és napi minimum 4 óras időtartamban.

A látogatókat megillető kedvezményeket alkalmazni kell a kiállítóhelyen. A kedvezményeket a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet határozza meg, mely alapján be kell vezetni a kedvezményes belépő díjat.

2. Személyzeti helyzet

Szükséges a Néprajzi Gyűjteménynél és a többi kiállítóhelynél, hogy legyen legalább egy teljes munkaidős személy, aki az 1. pont szerinti nyitva tartást biztosítani tudja és a szakmai feladatokat is el tudja látni.

Baginé Szincsek Ilona közművelődési szakember a három néprajzi kiállítóhelyen rész munkaidőben dolgozik, emellett a művelődési házban is végzi a feladatait.

Ebben a konstrukcióban nem lehetséges megfelelő figyelmet fordítani a néprajzi gyűjteményekre és azok fejlesztésére. A gazdag néprajzi gyűjtemények és a település jelentős szlovák múltja meg kívánja, hogy olyan néprajzos végzettségű személy dolgozzon itt, aki méltóképpen állít emléket a múltat őrző tárgyakra, továbbá aki a jelen értékeinek összegyűjtése által közismertté teszi azokat országos szinten.

3. Nyilvántartási feladatok:

A kiállítóhelynek be kell szerezni a gyarapodási naplót.

Információ: <http://ommik.hu/index.php/leltarkoenyvek.html> oldalon.

További javaslatok

1. **Műtárgyvédelmi feladatok:**

A kiállításban lévő tárgyakat **megelőző állagvédelemben** kell részesíteni. Javasolt **gázosítással** elpusztítani a műtárgyakat veszélyeztető kórokozókat. (Javaslom: <http://www.pannon-protect.eu/hu/rolunk/elerhetsegeink.html>, gázmester: Tordai Zoltán, 06/30-961-1708.)

A népviseleti anyag, elsősorban a **ködmönök** állagmegóvása vagy restaurálása szükséges. A felakasztva tárolt ködmönök bőr felülete töredezett, kiszáradt.

Szükséges **felvenni a kapcsolatot a Munkácsy Mihály Múzeum restaurátoraival**, hogy mérjék fel a gyűjteményben lévő műtárgyak állapotát és tegyenek javaslatot a restaurálandó tárgyakra vonatkozóan.

2. **Épület karbantartási feladatok:**

Az 1831-ben épült egykori lelkészlak falai felvizesedtek, a kiállítóterekben dohos a levegő. **Szükséges a gyűjtemény védelme miatt, hogy megszüntessék ezt az állapotot.** A 2016-os Kubinyi Ágoston Programban nyertek 500 000 Ft-ot a szigetelési munkák elvégzéséhez. Remélhetőleg megoldódik ezzel a probléma.

3. **Közművelődési és múzeumpedagógiai programok:**

A Néprajzi Gyűjteménynek sajnos nincs kidolgozott múzeumpedagógiai programja, a tárlatvezetésekben kimerül a kiállítóhely kínálata. Szükséges lenne pedagógusok bevonásával elkészíteni a gyűjtemény **múzeumpedagógiai programkínálatát**, mely több ponton kapcsolódhat a helyi iskolák tantervéhez.

Közművelődési programként a Múzeumok Éjszakáját tartják, de ennél **sokkal több lehetőséget rejt a gyűjtemény**, hiszen előadások, hagyományőrző fesztiválok, a helyi tantervekhez kapcsolódó téma napok szervezésével megpezdülne a gyűjtemény látogatottsága és lokális szerepe is erősödne.

4. **Kommunikáció**

A gyűjteményről nincs önálló **kiadvány**. Szükséges lenne katalógust és szórólapokat készíteni, mellyel nemcsak a látogatók eligazodását lehetne segíteni a gyűjteményben, hanem a marketing munkában is fel lehetne használni ezeket a nyomtatott anyagokat.

Az **internetes megjelenítése** a gyűjteménynek ugyancsak fontos dolog lenne, hiszen a mai látogatók 90%-a innen tájékozódik.

Gyomaendrőd, 2016. szeptember 29.

Dr. Szonda István
néprajzi szakfelügyelő